

Knobbelzwanen met halsbanden

Groepen Knobbelzwanen kunnen landbouwschade veroorzaken. In een poging de schade te beperken wordt in de provincie Groningen gewerkt aan een gedoogbeleid. Momenteel wordt onderzoek gedaan aan de effectiviteit van dit beleid. Om te onderzoeken hoe individuele Knobbelzwanen hierop reageren gaat de Zwanenwerkgroep in de nazomers van 1999 en 2000 200 jonge Knobbelzwanen voorzien van een halsband.

De Zwanenwerkgroep Avifauna Groningen doet al ruim 20 jaar populatie-onderzoek naar Knobbelzwanen, waarbij vanaf 1984 broedvogels en pullen van een metalen pootring worden voorzien. Buiten het studiegebied (de provincie Groningen) worden heel weinig van deze metalen ringen afgelezen. Het is derhalve moeilijk vast te stellen hoeveel vogels zich als broedvogel vestigen buiten het studiegebied. De mate van emigratie (dispersie) is belangrijk om de aantalsontwikkeling in Groningen te kunnen begrijpen.

Daarnaast heeft de afgelopen 10 jaar een verschuiving plaatsgevonden van de ruigebieden van Knobbelzwanen als gevolg van herstel van waterplanten. Begin jaren negentig ruiden nog veel vogels langs de Afsluiten Houtribdijk. In toenemende mate ruien de zwanen tegenwoordig aan de Friese IJsselmeerkust en op de Randmeren. De vraag is of herstel van waterplanten ook geleid heeft tot een verandering in de ruiplaatskeuze van de Groninger zwanen.

Groepen Knobbelzwanen kunnen landbouwschade veroorzaken. In een poging de schade te beperken wordt in de provincie Groningen aan een gedoogbeleid gewerkt. Momenteel wordt onderzoek gedaan naar de effectiviteit van dit beleid. Onderdeel van dit onderzoek is de vraagstelling hoe individuele Knobbelzwanen reageren op het aanwijzen van gedooggebieden.

Om meer inzicht te krijgen in de drie genoemde vragen zullen in de nazomers van 1999 en 2000 in totaal 200 jonge Knobbelzwanen gemerkt worden met naast een metalen pootring een gele halsband en pootring

voorzien van een individuele code. De code bestaat uit twee letters gevolgd door twee cijfers. De letters die voor dit project worden gebruikt zijn PJ en PK. Er zijn echter ook nog zwanen met halsbanden van een vorig project in leven (PC-, PE- en PH-series). Aan waarnemers die Knobbelzwanen met halsbanden aflezen, wordt verzocht deze rechtstreeks aan ons door te geven op onderstaand adres. Wij zijn geïnteresseerd in halsbandcode, datum, plaats en Amersfoortcoördinaten, voedselkeuze, groeps grootte en relaties met andere vogels. U wordt verzocht uw waarnemingen niet aan de Ringcentrale (Vogeltrekstation) te sturen want dit veroorzaakt extra administratieve belasting en kosten. De Zwanenwerkgroep automatiseert de gegevens, geeft deze door aan de Ringcentrale en draagt er zorg voor dat iedere waarnemer persoonlijk bericht krijgt over de waargenomen vogel.

Ook in Niedersachsen (Duitsland) loopt een project waarvoor Knobbelzwanen worden voorzien van gele halsbanden (AP- en AY-series). Deze gegevens kunnen worden gestuurd aan: Biologische Station Haseniederung, Volker BläG en Axel Degen, Klein Wittefelder Ort 51, D-49597 Rieste, Duitsland.

*Zwanenwerkgroep Avifauna Groningen
p/a Jeroen Nienhuis
Lokveenweg 18
9751 CJ Haren*